Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U002738

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-06-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топузян Артур Робертович
2. Topuzian Artur Robertovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.08

Назва наукової спеціальності: Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 04-06-2019

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Печерське управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві

Код за ЄДРПОУ: 40108582

Місцезнаходження: вул. Московська , 30, м. Київ, Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.502.01

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, 49, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, 49, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.77

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова охорона моральності неповнолітніх в Україні

2. Criminal law protection of the morality of minors in Ukraine

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена поглибленій характеристиці кримінально-правової охорони моральності неповнолітніх, передбачених ст.ст. 150, 150-1, 304 КК України. В роботі вперше обґрунтовано необхідність диференціації юридичних підстав кримінальної відповідальності за насильницьку і ненасильницьку трудову експлуатацію дитини, а також за вчинення цього злочину групою осіб за попередньою змовою, на підставі чого запропоновано відповідні зміни і доповнення до ст. 150 КК України; встановлено наявність прогалин у кримінально-правовій охороні моральності неповнолітніх від перешкоджання припиненню неповнолітніми злочинної чи іншої антигромадської діяльності, у зв'язку з чим розроблено та обґрунтовано відповідні пропозиції щодо доповнення ч. 1 ст. 304 КК України; на підставі комплексного аналізу слідчої та судової практики, міжнародно-правових стандартів щодо належного захисту неповнолітніх від економічної експлуатації, запропоновано доповнити п. 4 ч. 1 ст. 96-3 КК України положенням, відповідно до якого

підставою для застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру додатково слід визнати вчинення її уповноваженою особою від імені та в інтересах юридичної особи злочину, передбаченого ст. 150 КК України. В дисертації встановлено підстави і принципи криміналізації посягань на моральність неповнолітніх. Зокрема, визначена їх суспільна небезпечність, доведена недостатність інших, альтернативних кримінально-правовим, засобів для ефективної протидії їх відтворенню та необхідність кримінально-правової гарантії охорони прав неповнолітніх. Проаналізовано міжнародні стандарти захисту моральності неповнолітніх як орієнтири її кримінально-правової охорони в Україні. Охарактеризовано моральність неповнолітніх як об'єкт кримінально-правової охорони у вітчизняній правовій системі. Надано характеристику суспільно небезпечним діянням як ознакам складів злочинів, передбачених ст.ст. 150, 150-1 та 304 КК України. В результаті удосконалено наукове розуміння трудової експлуатації дитини як суспільно небезпечного діяння, передбаченого ст. 150 КК України, що полягає у використанні праці дитини, яка не досягла віку, з якого законодавством дозволяється працевлаштування, а так само використання дитини на роботах, на яких законодавством забороняється застосування праці неповнолітніх. Доведено, що використання праці є не способом, а змістом експлуатації та означає пряме чи опосередковане вилучення з діяльності дитини корисних властивостей – результатів її праці у виді матеріальних благ. Відстоюється думка, згідно з якою обов'язковою об'єктивною ознакою складу злочину, передбаченого ст. 150-1 КК України, є обстановка його вчинення. Охарактеризовано суспільно небезпечні наслідки та причинні зв'язки як ознаки складів злочинів, передбачених ст.ст. 150, 150-1 та 304 КК України. Визначено поняття істотної шкоди для освітнього рівня дитини як суспільно небезпечний наслідок її експлуатації, під якою запропоновано розуміти такий обсяг відставання освітнього рівня дитини від нормативних показників, що характеризується повною або частковою відсутністю у неї знань з обов'язкових для вивчення навчальних дисциплін зі складу освітньої програми для середніх загальноосвітніх та спеціальних професійно-технічних навчальних закладів, яка об'єктивно не дозволяє їй закінчити у встановлені строки відповідний річний курс навчання за умов нормальної навчальної діяльності. Досліджено ознаки суб'єктивної сторони складів злочинів, передбачених ст.ст. 150, 150-1 та 304 КК України, в результаті чого: а) доведена можливість їх вчинення як з прямим, так і непрямим умислом та розроблено відповідні правозастосовні рекомендації; б) обґрунтовано, що умисел при вчиненні злочину, передбаченого ст. 304 КК України, є конкретизованим щодо особи неповнолітнього та виду злочинної чи іншої антигромадської діяльності, до якої відбувається втягнення; в) встановлено, що мотив та мета є факультативними ознаками їх юридичних складів. Надано характеристику суб'єктам злочинів, передбачених ст.ст. 150, 150-1 та 304 КК України. Доведена доцільності та необхідності внесення змін до ст. 150-1 КК України, спрямованих на формування основного складу злочину як такого, ознакою якого є загальний суб'єкт, а кваліфікованого (ч. 2 ст. 150-1 КК України) – спеціальний – батьки малолітньої дитини або особи, які їх замінюють. Обґрунтовано положення про юридичне значення вікової різниці між потерпілим та суб'єктом злочину, передбаченого ст. 304 КК України, яка на основі повнолітнього віку вказаного суб'єкта має забезпечувати психологічну перевагу над неповнолітнім потерпілим, що використовується для його втягнення у злочинну чи іншу антигромадську діяльність. Проаналізовано види та міри покарань за злочини у сфері охорони моральності неповнолітніх за КК України. Визначено перспективи вдосконалення покарань за злочини у сфері охорони моральності неповнолітніх з урахуванням досвіду зарубіжних країн. Розроблено пропозиції щодо удосконалення чинної редакції ст.ст. 150, 150-1 та 304 КК України.

2. The dissertation is devoted to the characterization of means of criminal-legal protection of minors' morality under articles 150, 150-1, 304 of the Criminal Code of Ukraine. In this research for the first time the necessity to differentiate legal grounds for criminal liability for violent and non-violent labor exploitation of a child, as well as for committing this crime by a group of persons under a preliminary conspiracy is substantiated, on the basis of which the corresponding amendments and changes to Art. 150 of the Criminal Code of Ukraine are proposed. The existence of gaps in the criminal law protection of minors' morality from impediment to the minors' cessation of criminal or other anti-social activities has been established, as a result the corresponding proposals for the amendments to part 1 Article 304 of the Criminal Code of Ukraine have been elaborated and substantiated. On the

basis of a comprehensive analysis of investigative and judicial practice, international legal standards for the proper protection of minors from economic exploitation the amendments to paragraph 4 Part 1 Art. 96-3 of the Criminal Code of Ukraine are proposed, according to which the list of the grounds for criminal-law measures application to a legal person should be supplemented with committing the offense under art. 150 of the Criminal Code of Ukraine by the authorized person acting on behalf and in the interests of the legal person. In the dissertation the availability, a scientific description and explanation of the grounds and principles of criminalization of infringements on minors' morality are established. In particular, the social danger of infringements on minors' morality is determined; insufficiency of other, alternative, non-criminal-law, means for effective counteraction to these acts and the necessity of criminal law guarantee of minors rights protection are proved. The international standards of minors' morality protection as guidelines for its criminal-law protection in Ukraine are analyzed. The minors' morality as an object of criminal law protection in the domestic legal system is characterized. The characteristic of socially dangerous acts as signs of corpus delicti under art. 150, 150-1 and 304 of the Criminal Code of Ukraine is provided. As a result, it is improved the scientific understanding of the labor exploitation of the child. It is proved that the usage of child's labor is not a method, but the meaning of the exploitation which stands for the direct or indirect removal the useful qualities, namely the results of work in the form of material goods, from the child's activity. The opinion is expressed that the imperative objective characteristic of the crime under Art. 150-1 of the Criminal Code of Ukraine is the circumstances of its perpetration. The socially dangerous consequences and causality are described as characteristics of the crimes according to Art. 150, 150-1 and 304 of the Criminal Code of Ukraine. The notion of significant harm for the educational level of the child as a socially dangerous consequence of its exploitation is defined. The characteristics of the subjective element of corpus delicti under the articles 150, 150-1 and 304 of the Criminal Code of Ukraine are analyzed, as a result of which: a) the possibility of its perpetration with both direct and indirect intent is proved and respected legal enforcement recommendations are developed; b) it is substantiated that the intent of committing the crime under art. 304 of the Criminal Code of Ukraine is concrete with regard to the minor and the type of criminal or other anti-social activity, in which the involvement takes place; c) it is established that the motive and purpose are optional elements of corpus delicti. The description of the subjects of crimes under articles 150, 150-1 and 304 of the Criminal Code of Ukraine is provided. It is proved the expediency and necessity of amendments to the article 150-1 of the Criminal Code of Ukraine, aiming at the creation of basic corpus delicti, the element of which is the general subject, and the qualified corpus delicti (part 2 Article 150-1 of the Criminal Code of Ukraine) with special subject, namely the parents of a minor or persons who substitute them. The thesis substantiates the legal significance of the age difference between the victim and the subject of the crime under Art. 304 of the Criminal Code of Ukraine. The types and scope of penalties for crimes against minors' morality under the Criminal Code of Ukraine are analyzed. The prospects of improvements of penalties for crimes in the sphere of protection of minors' morality with due account taking of the foreign countries experience are determined. Proposals for the improvement of the current version of Art. 150, 150-1 and 304 of the Criminal Code of Ukraine are elaborated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павленко Тетяна Анатоліївна
2. Pavlenko Tetiana Anatoliivna

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ященко Андрій Миколайович
2. Yashchenko Andrii Mykolaiovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денисов Сергій Федорович

2. Denysov Serhii Fedorovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Борисов Вячеслав Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Борисов Вячеслав Іванович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.